

קלטשקא היה על-ימי מלאכתו רופא.) יש כאן לרב מן חרמיקה הקלה של הרופא על-סני הגוף ומן הבדיקה החיצונה שלו, כדי לעמוד על תוכו. גם זהו מדרכי הרופא שניצלר, לבלתי נהוג מצד אחד צניעות יתרה במוטיבים ולבלתי התעורר הרבה, מצד שני, ולהתפעל התפעלות יתרה בשעת גלוי טפחים. יש גם זה בו, שהוא חש למעמים את הרעד הקל של איזה עצב טמיר. למעמים יש בו גם מן הרך המעט של שניצלר — רך זה הנתון ושומר בתוך עצמו ואינו משתף על-פני הגליון.

ספרו הראשון של קלטשקא, ספר גשים, שיצא לאור לפני עשר שנים והיה בו מכל המעלות של כשרונו של קלטשקא, היה בו מעין הפתעה קצת. כספר של סופר מהחיל הבטיח הרבה לספרות העברית.

אין להגיד, כי במשך עשר השנים, שעבד קלטשקא בספרות, קים מה שהבטיח בראשונה. אולם הוא המשיך את עבודתו הראשונה, המשיך אותה, למעמים בהצלחה מרבה יותר ולמעמים בהצלחה מועטת.

במותו אבד לספרות העברית אחד המספרים ההגונים — והמה כל-כך מועטים.

ל-ר.

א. קלטשקא

כעין נסע זר בין המספרים העברים הצעירים. אדם בלי המון מעים ובלוי השתמכות יתרה של נפש, בלי שאלות רבות ובלוי חידות ועקפין רבים יתרים — בלי הערסל, אשר לא-תמיד עם האלהים.

ככה היה חמספר קלטשקא, מספר רק מספר ומציר רק-מציר. איזו פשטות צינה את אפיו ואיזו קלות — קלות שאינה רגילה הרבה אצל חניכי הגיטו. אכן קלטשקא היה קצת חניך סביבה אחרת. לא מיוצאי בית-המדרש היה ולא היה בו לא מן הרע ולא מן הטוב שבטפוס זה של יוצאי בית-המדרש. אלהים עשה אותו פשוט יותר וישר יותר ולא בקש חשבונות רבים.

בספוריו כמעט שאין זכר לחשבון עולמנו המיחד, לכל מה שהתהווה והתרחש בעולמנו בתקופת-ההתסיסה האחרונה. היהודי היה אצלו נושא לספור ככל יתר הנושאים, ובפקר לא היה כאן הנושא עקר, כי אם אותם הצדדים האנושיים המיוחדים, הקיים הדקים וטמירים, שהצליח לגלות ולמצא בנושא זה.

בדרכי ספורו היה קצת מדרכי ספורו של ארטור שניצלר, הרופא הוינאי. (גם

